

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Iz života jugoslovenskih Sokola u Kaliforniji

Jugoslovenskih Sokola ima također i na obala Tihog Oceana. Tamo imaju i svoju jugoslovensku sokolsku župu »Pacific«, kojoj je starosta br. Ivan Batistić. Načelnik župe je br. Antun Doplja, tajnik br. Riko Šestanović, a pročelnik prosvetnog odbora br. M. Matanović. Svojedobno je ova župa bila članom Jugoslovenskog sokolskog saveza te je kao takova učestvovala po svojem zastupniku i svesokolskom sletu u Ljubljani. Koliko nam je pak poznato, župa još nije učlanjena u Jugoslovenski sokolski savez u Americi, ali unatoč toga u svojim društima provodi veoma živ sokolski život. Svoje sedište župa ima u gradu Oakland, a veća društva pak su pored Oaklanka još u San Franciscu, Los Angelesu, a ima ih i posvuda, gde ima naših sunarodnjaka. Župa izdaje također i svoj list »Sokol«, koji već izlazi 21 godinu. U predvečerje praznika našega ujedinjenja župa je priredila lepo veče u Los Angelesu.

Jugoslovenski Soko u San Francisku

Ovo sokolsko društvo, koje spada među najbolja koja imaju naši sunarodnjaci na obalama Tihog Oceana, proslavilo je pred kratko vreme 20-godišnje svog rada. Društvo je bilo osnovano pred dva decenija pod imenom »Hrvatski Sokol«, te je to ime imalo sve do početka svetskog rata, kada je preuzeo jugoslovenski naziv. Inače se je ta izmena imena kasnije izvršila još jedanput, ali je ipak društvo uvek visoko dizalo svoju zastavu nacionalne svesti i jugoslovenstva. Društveni odbor sačinjavaju ova braća: starosta br. Knežević, zam. staroste br. Sadić, tajnik br. Soljak, blagajnik brat Tornić, računovoda br. Matković i načelnik br. Slavić.

Jugoslovenski Soko u Los Angelesu

U kraju, gde će se ove godine održati velika X. olimpijada, deluje već skoro punih dvadeset godina također i jugoslovensko sokolsko društvo, koje je učlanjeno u sokolsku župu »Pacific«. Starosta društva je brat P. Begević, zam. staroste br. Mardišić, načelnik br. A. Pandža, a njegov zamjenik br. Matanović, tajnik br. Rendić-Miočević, blagajnik br. Čuk. Bilo bi veoma poželjno, da bi se veze sa našom braćom onkraj mora produbile i postale tako čvrste, kako su to među COS i čehoslovačkim društvima u Sjevernoj Americi.

Nepotrebne brije

Glasilo čehoslovačkih radničkih telovežbačkih društava (DTJ), koja two re sastavni deo čehoslovačkih socijalnih demokrata, izveštava u jednom od svojih poslednjih brojeva, da čehoslovačko Sokolstvo namerava da postavi na mesto nezaboravnog br. dr. Scheineru za svog starostu sadanjeg ministra unutrašnjih dela ČSR, br. dr. Slaviku, koji je inače sada član pretsedništva ČOS. Pri tome naravno list ne može, a da u ovo ne umeša i politiku. Naglašuje naime, da će dr. Slavik kao pripadnik agrarne stranke nekako direktno pokušati da na Sokolstvo uplije u agrarnom smislu. Kako to pretepljavaju tamo pri DTJ, nama je nerazumljivo, kada dobro znamo, da će se izbor staroste ČOS izvršiti na redovitom zasedanju odbora ČOS u maju te da će biti izabran onaj, kome će svoje poverenje pokloniti sokolsko članstvo a ne nikakva politička stranka, pa pripadao taj ovoj ili onoj. Ako bi pak izbor slučajno pao na br. dr. Slaviku, to će on kao svestan Soko uvek znati, kako će u buduće postupati u svom političkom radu.

Nekoliko podataka o Sokolu Brnu I

Uvereni smo, da neće biti bez interesa, ako nešto izvestimo o najvećem sokolskom društu u Moravskoj i po jačini trećem društvu u ČOS — Sokolu Brno I. Danas ovo društvo broji 2589 članova, te porast od godine 1931 iznosi 356 osoba. Najbolje se vidi radinost društva u telovežbačkom pogledu. Poprečni poset iznosi na telovežbački sat kod članova 300, članica 375, naraštaja 143, naraštaja 96, muške dece 322 i ženske dece 375 osoba. Vežbalo je ukupno u 439 sati u 24 odjeljenja 196 vrsta sa ukupnim godišnjim posetom od 112.983 osobe. Za tako veliku masu vežbala naravno potrebno je također i mnogo prednjaka. U tom pogledu društvo stoji ovako:

ima sedam prednjačkih zborova, sa ukupno 260 prednjaka i prednjačicu, koji vode telovežbu u 24 pomenuta odjeljenja. Naravno je, da se s takvim brojem prednjaka mogu da postignu i veliki uspesi. Iz ovog društva poznamo nekoliko čuvenih vežbača; među ovima je u prvom redu svojedobni prvak ČOS br. Gajdoš. Također iz Brna i izišao je i svetski prvak u telovežbi br. Alojz Hudec, član poznate vrste braće Hudeca, kojih ima petero, a sve jedan bolji od drugoga. Vrlo živ rad omogućuje društvo izvrsno uređeni sokolski dom i krasni stadion. I upravo radi ovoga podiglo se je u društvo takmičenje do visine, koja mu je omogućavala da s velikim brojem svog članstva i naraštaja učestvuje u jednom celom nizu takmičenja. U prosvetnom pogledu moramo da istaknemo, da je ovaj rad bio neobično živ. Tako je održan veliki broj predavanja, nagovora, lutkarskih predstava, beseda, debatnih večeri i t. d. Napomenemo pored toga još i to, da u posebnim odjeljenjima toga društva vežbaju također bugarski i ukrajinski studenti, koji u Brnu studiraju visoke škole. Prvi je upisan 17., drugi 14. Jugoslovenskog odjeljenja pak nema, iako u Brnu ima lep broj jugoslovenskih studenata. Društvo bi ih zastalo govorstvivo primilo pod svoj krov.

Zajednički župski slet u Moravskoj Ostravi

Moravsko-šleska i tešinska župa zaključile su da prirede ove godine u Moravskoj Ostravi zajednički slet i to još pre samih svesokolskih sletkih svečanosti u Pragu. Slet će se u stvari održati 19. juna, dok će nastup srednjoškolskog daštva biti 29. maja, naraštaja i dece 5. juna te u septembru opet nastup sokolskih jahačkih odjeljenja. Na glavni sletski dan otvorice tamošnje sokolsko društvo Moravska Ostrava I svoj novosagradieni dom, a istog dana također otkriće se i spomen-ploča Slavomiru Kratochvíli na zgradu okružnog suda. Sokolsko sletište imaće prostora za 1500 vežbača u prostim vežbama, a gledalaca moći će da primi do 30.000. Kako se govori, svečanosti će uvelike nadmašiti sve dosadanje. Priprave za ovaj slet provode se već u punom jeku.

Čehoslovačko sokolsko društvo u Parizu

Nedavno je čehoslovačko društvo u Parizu održalo svoju glavnu skupštinu. Iz pojedinih izveštaja video se tada, da je društvo imalo 112 članova i 36 članica, a lani je osnovalo u Vesnesu, oko 120 km daleko od Pariza, svoj otsek, koji broji 22 člana, najvećim delom Slovaka. Prednjački zbor društva ima 14 članova i 4 članice, dok je vežbača u društву poprečno 25, a vežbačica 10. U poslednje vreme broj vežbača je nešto opao, jer su se neki iz Pariza iselili, a to naročito radi nezaposlenosti.

Ložičko - srpska sokolska društva

Cesto izveštava naš list o najmanjem slovenskom sokolskom Savezu, o ložičko-srpskom Sokolstvu, koje ima svoje sedište u starodrevnom Budyšinu u saskoj Lužici. Prvo sokolsko društvo bilo je tako osnovano već pred dobrim deset godinama, te je postalo žarište sokolske misli. Kasnije ono je sokolsku ideju i srpsku nacionalnu svest proširilo i po ostalim mestima i selima te malene slovenske zemlje. Poznavaoci prilika u Lužici priznaju, da je s ustanovljenjem sokolskog društva u Budyšinu vrlo mnogo učinjeno za srpsko-ložičku stvar. Danas je u Lužici broj sokolskih društava prilično velik, ako uzmemo u obzir prilike koje tamno vladaju. Tako sokolska društva danas imaju mesta: Budyšin, Buckecy, Delni Wujezd, Haslov, Hrodžiščo, Khrosčicy, Komorov, Khwačicy, Sovrjece, Wotrow, Kulov, Lichan, Malešecy, Njebjelčicy, Panšice, Porsice, Radwor, Rakojdy, Rablje i Wulk Císk. Sva društva vežbaju najvećim delom samo jedanput na teđan, ali vežbe se održavaju redovito, što je od velike vrednosti. Većina društava nalazi se u saskoj Lužici, gde Nemci toliko ne smetaju razvoju sokolske misli, međutim u pruskoj Lužici stajalište Nemaca prema Sokolstvu je sve drugo nego prijazno. Ako pomislimo, kako je nemačkim manjinama u Jugoslaviji, gde pod okriljem Kulturbunda uživaju najveća privilegija, onda možemo da prosudimo, kakav je položaj naše lužičke braće, pogotovo u radu na razvoju sokolske misli među narodom.

»Iz telovežbačkog sveta«

PREUREĐENJE LETNE U PRAGU.

Stariji Sokoli svi se zapravo dobro sećaju prednjatih svesokolskih sletova u Pragu, koji su se svih održali na prostranoj ravni tik nad Vltavom, takođe i usred Praga — na Letni. Tada, naravno Prag nije pokazivao tako velik razmah ka danas, pa također i telesni uzgoj nije bio u staroj Austriji tako na visini kao što je to danas u Čehoslovačkoj. Letna je ipak dobro udovoljavala tadašnjim zahtevima, bilo to potrebama raznih sportskih društava, bilo pak Sokolstva prigodom raznih svesokolskih sletova. Danas je naravno oko Letne sve izgrađeno i uopšte ona radi pre malog prostora ne dolazi u obzir za sokolske sletove. Ipak je Letna postala sada tim važnija za sportske klubove. Oni su tamo takođe postali domaći te su uredili i svoja igrašta. Najpoznatiji klubovi nalaze se na Letni. Kako je pak konačno jedanput bilo potrebno da se reši i pitanje regulacije mesta pa i Letne i njene okolice, odlučila je praska općina prepustiti u teloseuznog sređenje veči kompleks zemljišta, ostalo bi se imalo prodati za gradnje. Čehoslovački sportski savez dake postigao je, da će u sportske sređe imati na raspoređenju preko 30.000 m² i to uz godišnju najamnu od ca 6000 Kč. Naravno trebaće tu računati i sa još drugim investicijskim troškovima, da bi se uredio nekakvi manji stadion. Sadanji objekti, koji služe toj sređi, zastareli su te se moraju temeljito preuređiti. Sve će to naravno snositi sami sportiste.

KAKO JE S TELESNIM UZGOJEM U ALŽIRU.

Kako izveštaju francuski stručni listovi, telesnom uzgoju školske omladine u Alžiru posvećena je naročito velika brig. Srednje škole sagradene su tamo posve na novo te imaju po red velikih prostornih vežbaonica, takođe i velika vežbališta i igrašta, skoro cele stadijone. Također općine su napravile vrlo mnogo u tom pogledu, da čak i neznačna naselja imaju izvanredno lepo uredena igrašta. I u uzgojnog pogledu učinjeno je mnogo. Na srednjim školama ima po više profesora telovežbe. Kako ove škole posećuju najvećim delom deca doseljenih Francuza i Italijana a malo domaćih, to znači, da najveće koristi od tako lepo uredenih vežbaonica i igrašta za pravo imaju inozemci. Tvrdi se čak, da se je u Alžiru posvetilo više brige telesnom uzgoju nego li to u samoj Francuskoj.

ZENSKI TELOVEŽBAČKI SAVEZ U SVICARSKOJ.

Poznato je, da je u Švicarskoj provela najtemeljnija telovežbačka organizacija. Sve organizacije tamo udržavaju u jedno zapravo Švicarsku telovežbačku uniju, u kojoj složno deluju i Nemci i Francuzi i Italijani. Članice te unije pak tvore neko posebno, do izvesne mere odvojeno telo, koje nosi naziv Švicarski ženski telovežbački savez, koji sada ima 14.476 članica učenjanih u 479 društava, a ova opet 20.19 samostalnih župa. Ova ženska organizacija privedje svoje potpuno samostalne sletove te će i ove godine, kako smo to već i pisali, prigodom 100-godišnjice postanka svoje matične organizacije privedi svoj slet u Aarau i to teđan dana pre nastupa muških odjeljenja. — Švicarske gimnastkinje su ove godine uvele jedinstvene vežbački kroj. Dosada je naime svako društvo moglo da upotrebljava kroj po volji.

LEKARSKO-TELESNOUZGOJNI FAKULTETI.

Rusija je, što se tiče telesnog uzgoja, sve odnosne zavode i ustanove podržavila. Država vrši dake preko svojih organa sav telesni uzgoj omladine kao i odraslih. Svaki privatni rad u tom pravcu je strogo zabranjen iz načelnih razloga. Pri tome pak se opaža, da se državni organi skrbaju također i za izobrazbu dovoljnog broja učitelja telovežbe za državne telesno-uzgojne zavode. Na nekim visokim školama bile su ustanovljene i opremljene kompletne prednjačke škole sa značajem visoke škole. Ali ni to nije bilo dovoljno. Kako o tome piše »Lidove Noviny« zaključio je komesar i rat za telesni uzgoj da se početkom školske godine 1932./1933. u Leningradu i Moskvi ustanove posebni samostalni lekarsko-telesno-uzgojni fakulteti, gde će se slušatelji izobrazavati u lekare-specijalisti za telesni uzgoj i to kroz studijsko vreme od 8 semestara. Fakultet pak biće u stalnim vezama sa raznim drugim znanstvenim zavodima, naročito pak s medicinskim.

Kupimo bradlio

rabljeno, u dobrem stanju. Ponudbe z popisom bradlio in navedbo cene pošlati na:

Sokolsko društvo Rogoševci.
(Prekmurje.)

KRONIKA

† Ferdinand Buisson. Na svom imanju kod Beauvaisa umro je ovih dana u svojoj 91. godini Ferdinand Buisson veliki pobornik laičke škole. Bio je po svom ubedljenju borac za potpunu slobodu uverenja, dakle najvatreniji pristaša beskompromisnog liberalizma i slobodarstva. Radio se 20. decembra 1841. godine u Parizu. Nakon dovršenih srednješkolskih nauka studirao na Sorboni. U 37 godini postaje generalni inspektor osnovnih škola; u godini 1882. izlaze veliki pedagoški rečnik; od godine 1896.—1902 predava kao redoviti profesor na Sorboni, a od 1901.—1919. bio je član parlamenta. Velike su također njegove zasluge za propagiranje mira među narodima. Bio je predsednik Lige za čovečanska prava, a za svoje zasluge na tom polju dobio je 1927. godine Nobelovu nagradu za mir.

Jubilej generala lorda Baden-Powella. Dne 20. o. m. proslavio je poznati pokretač skautizma, ovog po čitavom svetu proširenog omladinskog pokreta, general lord Baden-Powell, svoju 75 godišnjicu. Interesantna je činjenica, da je pokretač organizacije, koja ima da širi ljubav i mir među narodima — vojnik, general. Ali ipak u svom pacifizmu ostao je veran sin svog naroda, koji je spremao svoje mlade skautke i za obranu otadžbine, kada ih je Britanija pozvala, da se bore za pobedu nad tiranijom centralnih sila.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD.

Upozoravamo, da su već najavljena sokolska radio-predavanja sva pomaknuta za jedan tedan kasnije, pa će se prema tome sledeća održati: dne 19. o. m. predaje br. Dura Brzaković o temi: »O sokolskoj disciplini;«

dne 4. marta predaje br. Milorad Dragić o temi: »Telesno vežbanje devojke i žene.«

Predavanja održavaju se svakog petka od 20 do 20.30 sati.

RADIO-STANICA ZAGREB.

Dne 2. marta predaje br. Josip Krameršek o temi: »Ritam, ritmika, ritmička gimnastika.«

Predavanja zagrebačke radio-stanice drže se svake druge srede od 19.45 do 20 sati.

Izašla je 9. sveska „Sokol. knjižnice“:

DR. NIKO MRVOŠ:

Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša

Primerak stoji 3—Din
Neophodno potrebno za Tyrševe proslave

Porudžbe prima i izvršuje
Jugoslovenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, Narodni dom

O učestovanju srednjoškolske sokolske omladine na večernjim sokolskim priredbama

Svima bratskim župama!

Po inicijativi br. župa a na predstavu savezne uprave, da li srednjoškolska omladina, koja je učestvovana u našim sokolskim društvinama, može i pored propisa čl. 32—35 Pravila o vladanju učestvovati na zvaničnom delu sokolskih večernjih priredaba, Ministarstvo prosvete svojim aktom S. n. br. 4441/31 od 11. februara o. g. dalo je ovo

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Split**ZUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.**

Sokolska župa Split održala je od 10. januara do 8. februara o. g. župski prednjački tečaj, u koji su poslala svoje članove i članice društva: K. Šćurac, Baškavoda, Omiš-Kutlesa, Loka-Rogoznica, Sućurac, Trilj, Sinj, Šestanovac, Jesenice, Komiža, Solin po jednom člana; Klis, Dugirat, Sutivan,

Predavači i slušatelji župskog prednjačkog tečaja u Splitu

Lukšić, Hvar, Igrane po dva člana; a društvo Split tri člana i tri članice; u svemu 25 članova i 4 članice.

Tečaj otvorio je vršio načelničke dužnosti brat Fran Lhotsky lepim uvodnim govorom.

Naročita se pažnja posvetila anatomijskoj fiziologiji i prvoj pomoći, te su svi tečajnici učinili osamarskanski ispit* pred posebnom komisijom. Brat dr. Arambašinu neka bude i ovde izrečena hvala na ustrajnom i požrtvovnom radu.

Najveći broj sati (130 do 240) imao je brat Fran Lhotsky, koji je bio i vodja celog tečaja. U njegovim predavanjima kao i praktičnom vodstvu isticao se dobar i iskusan teoretičar i praktičar, a osobito je pažnja bila posvećena gimnastičkim igrama, a naročito odbojci, koju su svi polaznici zavoljni i obecali, da će je odmah po svojim društвima početi igrati.

Osim brata Lhotskog, predavao je batine i čunjeve br. Lovrić Lav, koji je sa mnogo truda nastojao da polaznike zainteresira za ove dosta zanemarene grane.

U nedelju dne 10. januara bio je

**PROF. BOGOLJUB KREJČÍK
(Beograd):**

Radio-tečaj češkog jezika

(Nastavak.)

Dvadeseti čas.

(Na Beogradskom radiju u petak 11. marta 1932. u 17 časova.)

Imenice V. vrste.

Po ovoj vrsti menjaju se imenice srednjega roda koje se u prvom padaju svršavaju na -mě a u drugom padaju jednine imaju -mene.

břímě = breme; plemě = pleme; slemě = sleme; temě = teme; výmě = víme; písmě = slovo; simě = same i t. d.

Sve ove imenice menjaju se po tipu rámě:

Sg. nom., ak., vok. kuře	kuře
gen. kuřete	
dat. kuřeti	
instr. kuřetem	
Pl. nom., ak., vok. kuřata	kuřata
gen. kuřat	
dat. kuřatum	
lok. kuřatech	
instr. kuřaty	

Sve ove imenice imaju još oblike na -eno: plemeno, semeno, temeno, výmeno, písmeno i t. d.

Po ovoj vrsti menjaju se i imenice srednjega roda, koje se u prvom padaju jednine svršavaju na -ě, (-e), a čiji se drugi padaju svršava na -éte, (-ete):

ptáče = ptice; holoubě = golubče; house = gušče; lviče = lavče; hřibě = ždreb; jehně = jagnje; štěně = štenje; kůzle = jare; vnouče = unuče; děvče = devojče; nemluvně = odojče; dvojče = blizanac; zvíře = životinja; koště = metla; poupe = pupoljak i t. d.

Slečna Máňa si zařizuje hudební koutek. Nad piano si chce umístit poprsí některého slavného hudebníka.

Hudba v domě.

Slečna Máňa si zařizuje hudební koutek. Nad piano si chce umístit poprsí některého slavného hudebníka.

Sve ove imenice menjaju se po tipu kuře:

Sg. nom., ak., vok. kuře	kuře
gen. kuřete	
dat. kuřeti	
instr. kuřetem	
Pl. nom., ak., vok. kuřata	kuřata
gen. kuřat	
dat. kuřatum	
lok. kuřatech	
instr. kuřaty	

Ovim bi završili sve ono što je najglavnije o imenicama o češkom jeziku, ali moramo da napomenemo, da nam vreme ne dopušta da pređemo još sve one izuzetke kojih ima dosta i koji su neki put toliko brojni da čine vrste za sebe. Ipak, ono što je najglavnije, prešli smo i ako se bar i ova nauči što se tiče imenica u češkom jeziku bice za svakog početnika sasvim dovoljno.

Muzika u kuři.

Gospodica Manja uređuje sebi svoj muzički kutje. Hoće da namesti na klavir poprsje nekog slavnog mužičara.

„Šta misliš?“, pita Manja svoga brata „treba li tamo da metnem Dvoržaka ili Smetanu?“

„Svakako Smetanu, on je bio gluv!“, odgovori joj brat.

Neznámá slovíčka:

Hudba = muzika; zařizovati = uređivati; hudební = muzički; koutek = kutje; piano = klavir; umístiti = smestiti; poprsí = poprsje, bista; hudebník = muzičar; ptáti se = pitati; tam = tamo; dát = dati; nebo = ili; rozhodně = svakako; ten = taj; hluchý, -á, -é = gluv, -a, -o.

Hudba v domě.

Slečna Máňa si zařizuje hudební koutek. Nad piano si chce umístit poprsí některého slavného hudebníka.

Sokolsko društvo Split odvežalo je »Ritmicki valcer«, »Vežbe duha i tela« i »Ritmické proste vežbe novoga oblika«, te je pokazalo svoj veliki napredak na polju modernog ugođaja tela. Polaznici tečaja bili su izvedbom oduševljeni.

Uvečer priredilo je starešinstvo župe oprostljivo veče. Starošina župe br. dr. Mirko Buić pozdravio je sve polaznike tečaja i održao im lep govor o dužnostima prednjaka i o velikoj ulozi, koju oni treba da izvrše u svojim društvima. Zahvalio se i svim predavačima, koji su se mnogo žrtvovali, da ovaj tečaj što bolje uspije.

Sam tečaj započeo je lečničkim pregledom svih polaznika te su svim pronadeni zdravim i sposobnim za vršenje svih naporu koje na njih stavlja ovakav tečaj.

Radilo se je svaki dan od 8—12 i od 15—19 sati.

U tečaju predavali su se sledeći predmeti: Redovne vežbe 24 sata (br. Fran Lhotsky); proste vežbe: a) teorija 12 sati, b) praksa 28 sati (br. Fran Lhotsky); vežbe s batinama 4 sata (br. Lav Lovrić); vežbe s čunjevima 8 sati (br. Lav Lovrić); gimnastičke igre 18 sati (br. Fran Lhotsky); vežbe na spravama: a) teorija 12 sati (br. Fran Lhotsky), b) praksa 12 sati (br. Fran Lhotsky); metodika telesnog vežbanja 6 sati (br. Stipe Vrdoljak); laka atletika 20 sati (br. Buratović Ivo); organizacija Sokolstva 8 sati (br. A. Marićić); istorija, gimnastika i Sokolstvo 6 sati (br. Petar Mrklić); просветni rad 20 sati (br. dr. M. Buić i prof. Stjepan Roca); anatomija, fiziologija i prva pomoć 20 sati (br. dr. Arambašin); dečja gimnastika 18 sati (br. Bogunović D.); izleti i vežbe na terenu 24 sata (br. Lhotsky i Stj. Roca). Svega je bilo 240 sati.

Kako je većina polaznika bila iz novoosnovanih društava te je mnogima i sam sistematski naš rad bio gotovo posve nepoznat, to se rad morao udesiti tako, da se je najveća pažnja posvećivala redovnim vežbama prema novim zapovedima, određenim po načelnstvu Saveza, i prostim vežbama i to: teoriju prostih vežbi, kao i naučavanju propisnih vežbi za slet u Pragu.

Naročita se pažnja posvetila lakoj atletici, koju je predavao br. Ivica Buratović, jugoslovenski prvak u više disciplina iz Zagreba. Svojom svestranošću i praktičnim pokazivanjem znao je zainteresirati sve polaznike, pa se stalno nadamo, da ćemo moći sada da ustrajnim radom krenemo u tom smernu napred.

Ideološkoj strani kao i organizaciji Sokolstva te istoriji gimnastike i Sokolstva pa metodici posvećeno je bilo mnogo pažnje i svim predavačima braća: dr. M. Buić, prof. Roca, A. Marićić, Mrklić i Vrdoljak, nastojali su da im dadu sve što im kao budućim prednjaku treba znati.

Ideološkoj strani kao i organizaciji Sokolstva te istoriji gimnastike i Sokolstva pa metodici posvećeno je bilo mnogo pažnje i svim predavačima braća: dr. M. Buić, prof. Roca, A. Marićić, Mrklić i Vrdoljak, nastojali su da im dadu sve što im kao budućim prednjaku treba znati.

U ponedeljak razdelio je brat Fran Lhotsky razne korisne i potrebne knjige.

U nedelju dne 10. januara bio je

ge, koje je darovalo Higijenski zavod, odeljenje za socijalnu politiku i narodno zdravlje Primorske banovine u Splitu za propagandu higijene po našim mestima.

O polasku tečaja izdano je svakom tečajniku uverenje od strane starošinstva župe, time da imadu u roku

od 2 meseca da se prijave za polaganje društvenog prednjačkog ispita.

Nadom, da će ovaj prednjački tečaj doneti koristi svim polaznicima, a preko njih napretku naše župe, želimo, da se omogući starešinstvu župe održavanje što više ovakovih uspehlih tečajeva! Zdravo! — Stari Soko.

Župa Zagreb**SOKOLSKO ČETA MAŠIĆ.**

U zagrebačkoj župi ističe se načelo rad sokolske čete Mašić. Svakačko je to jedna od retkih četa, koja je

te bila je jedna od najuspelih, dobivaši zaslужeno priznanje. U lepim narodnim nošnjama, 6 sestara i 12 braća nastupa sa skupinskim vežbama po narodnim motivima. Vežbe je sastavljala poznavajuća sokolska radnica sestra Mara Hajekova. Trebalo bi svakako te vež-

Članovi i članice Sokolske čete Mašić

svoju sokolsku dužnost ozbiljno shvatila, a dobri rezultati toga rada već se pokazuju u svakoj zgodbi. Tako n. pr. na natjecanju četa zagrebačke župe četa postizava prvo mjesto. Na 1. decembru nastupa na akademiji Sokolskog društva Nova Gradiška i tačka ove čete

be umnožiti i za ostale čete. Najveću hvalu zaslžuje za napredak čete njeni voditelji brat Basarić i sestra Vujošević.

Samo tako napred! Pokažite svima, da sokolskom radu ima i te kako mesta na našem selu. — ic.

ZAJEDNIČKI ODBOR ZAGREBAČKIH SOKOLSKIH DRUŠTAVA.

U gradu Zagrebu imaju danas pet sokolskih društava s više hiljadu članova. Ovo veliko proširenje Sokolstva nužno izazivaje potrebu, da saradnju između tih društava u istom gradu bude što intimnija i da veza između njih bude što čvršća. Osim toga župa mora voditi brigu oko svih 130 jedinica podjednako, pa ne može da se naročito bavi specijalnim interesima i zadacima, koji čekaju zagrebačko Sokolstvo.

U tu svrhu dala je župska uprava inicijativu da se sastavi jedan odbor, koji bi na se preuzeo vršenje gornjih zadataka, pa je dne 14. februara održana sedница izvršnih odbora svih pet društava kao i delegata župske uprave,

te je zaključeno osnivanje »međudruštvenog odbora zagrebačkih sokolskih društava«. Taj odbor vršiće svoju zadaju na temelju ovlasti dobivenih od društvenih uprava, a u njegovu će nadležnost spadati: da odražaje veze i kontakt između sokolskih društava u gradu Zagrebu; da provodi zajedničke akcije od općeg interesa za zagrebačko Sokolstvo; da reprezentuje zagrebačko Sokolstvo kao celinu prema vani; da rukovodi akcijom oko širenja Sokolstva u gradu Zagrebu. Odbor je sastavljen od izvršnih odbora svih zagrebačkih sokolskih društava, t. j. od starešine, tajnika, načelnika, prosvetara i blagajnika, odnosno njihovih menika, te izaslanika župe. Odbor će birati stalnog predsednika i tajnika. Iz-

Dvadeset i prvi čas.

(Na Beogradskom radiju u utorak 21. marta 1932. u 17 časova.)

Pridevi.

1. Malo je čeških prideva, koji bi imali oba vida, određeni i neodređeni.

Češki se može reći samo: dobrý, dobrá, dobré, dok u našem jeziku ima dva vida: dobrá, dobra, dobro i dobrí.

Što se tiče prisvojnih prideva na -uv, -ova, -ovo i -in, -ina, -ino imaju naravno i u češkom jeziku samo neodređeni vid kao i u našem. Veli se dakle samo: králův, králová, královo. Prisvojni pridevi na -i, -ský (u našem jeziku -ji, -skí) imaju i u češkom jeziku samo određeni vid: boží, boží, boží = boží, -a, -é = nepochybni; zodpověděti = odgovorit; otázka = pitanje; představit = sít = predstaviti se; zamisliti; dostati = dobiti; ošetrovati = lečiti; chorý, -á, -é = obolen, -la, -lo; hledic = voditi računa; příslušník = poslovica; darovaný, -á, -é = poklonjen, -a, -o; koukat = gledati.

Neznámá slovíčka:

rađen je i pravilnik, koji će iza kako bude prihvaćen od pojedinih društava, biti predložen župskoj upravi na odobrenje.

Prvi praktički rezultat ovoga odbora je zajednička organizacija Tyrševe proslave u Zagrebu, te pripreme za svesokolski slet u Pragu i župski slet u Zagrebu.

SOKOLSKO DRUŠTVO KUTINA.

Glavna je skupština društva održana je dne 17. januara o. g. u Sokolskom domu, a prisustvovalo joj je preko 100 članova.

Skupština je otvorio starešina br. Heleš pozdravivši najpre našeg vrhovnog starešinu Nj. Vis. prestolonačelniku Petra, a zatim je komemorirao smrt br. dr. Scheinera. Potom se je nakon podnesenih izveštaja o proslodajnjem radu i kratke diskusije, prešlo na izbor nove uprave, u koju su izabrana sledeća braća i sestre: starešina dr. Gollner Zlatko, zamenik Korađe Ljudevit, tajnik Smiljanić Đorđe, zamenik Singer Vjekoslav, prosvetar dr. Petrić Ignacij, blagajnik Ribarić Stjepan, načelnik Narančić Miloš, zamenik Stefanović Krešimir, načelnica Tomašić Jelka, zamenica Rehtaček Zdenka, statističar Bijelić Vladimir, barjakter Kordić Budimir; članovi uprave: Čećka Josip, Kefelja Antun, Misirač Ilija, Narančić Stevo, Schneidler Ivan, Rechnitz Imbro, Doleneč Matija, Hafner Rudolf, Pavičić Otokar i dr. Damaška Drago; revizori: Vujnović Miloš, Heleš Nikola i Feldbauer Alfred; sud. časti: Antunović Antun, Puklukar Čiril, Franić Marko, Pišković dr. Marko i Weiner Dušanka.

Novi odbor se je odmah primio posla i već su do sada održane dve sednice upravnog odbora, te tri sednici predsjedničkog zbara.

Sokolsko društvo Kutina lepo se razvija, a naročito je god. 1931. znatno pokročilo napred, jer je nabavljena po odboru za gradnju Sokolskog doma, a uz novčane pripomoći svesnih građana i braće Sokola zgrada za dom, koja je delom već i adaptirana, tako da se redovita vežba i druge priredbe održaju u dvorani doma, koja je sada najveća i najlepša dvorana u Kutini.

Društvo je obećana i novčana pripomoći sa strane kr. banske uprave u Zagrebu, pa će se tom potporom moći gradnja Sokolskog doma dovršiti u onoj mjeri, kako je to zamišljena prema najnužnijim vitalnim potrebama društva.

Kod nabave zgrade i zemljišta za Sokolski dom od Poljoprivrednog d. d. u Zagrebu išli su društvo osobito na ruku gg. braća Deutsch, veletrgovci drom u Zagrebu, kojima je zato po društву izražena posebna hvala. — Dr. G.

Župa Osijek

IZ UPRAVE ŽUPE.

U fond dra. Pavla Mergenthalera Za daljnju izgradnju Sokolskog doma u Osijeku, Gornjem gradu, u mesto ven-

ca na odar, pored već iskazanih iznosa položiše: Trgovačko udruženje Vukovar Din 200.—, Dimitrije Kostial-Zivanić Din 200.—, Ante Adžić Din 100.—, Sokolsko društvo Podr. Podgajci Din 100.—, Sokolsko društvo Podr. Slatina Din 100.—, Sokolsko društvo Dakovo Din 100.—, Sokolsko društvo Pleternica Din 100.—, Sokolsko društvo Otok Din 100.—, Sokolsko društvo Feričanci Din 50.—, Sokolska četa Stari Mikanovci Din 50.—, Sokolsko društvo Šid Din 30.—, Sokolsko društvo Berak Din 20.—, Svega Din 1150.—. Do sada iskazano Din 7270.—. Ukupno položenih Din 8420.—.

IZ NAČENLISTVA ŽUPE.

Prednjački tečaj okružja Slav. Brod.

Tečaj prireden je u Sibinju od 18. do 23. januara. Tečaj je organizovalo načelnštvo Sok. okružja i vodio ga je načelnik brat dr. Dequai. Na tečaju su još predavala braća prof. Tanasije Ilić, prosvetni nadzornik Sok. okr. Slav. Brod i braća Sieber i Vukelić iz Sibinja. Polaznika je bilo ukupno 23 (od toga 7 članica) i to iz sledećih jedinica: Andrijevci, Brodski Varoš, Lužani, Nova Kapela, Batrina, Podvinje, Sibinj, Slav. Brod, Slobodnica te iz okružja požeškog: Kaptol. — Uspeh tečaja bio je vrlo dobar, vladanje dobro. Na završetku tečaja priredena je čajanka a učesnicima su podeljena uverenja.

SOKOLSKO DRUŠTVO BENIĆA-NAČKI MAGADENOVAC.

Društvo je održalo 26. decembra 1931. svoju akademiju u selu Beničanima. Akademiju je otvorio prosvetar predavanjem. Sledile su dve tačke muške dece i dve tačke članova. Program je bio završen živom slikom. Poset oko 130 osoba. Materijalni uspeh dobar, moralni odličan. — U nedelju 3. januara 1932. održalo je društvo akademiju u selu Radikovci u 4 sata sa predavanjem prosvetara, 2 tačke muške dece i 3 tačke članstva. Akademiju je posestilo oko 70 osoba. Materijalni uspeh srednji, a moralni dobar. — 6. januara 1932. u 7 sati u veče priredilo je društvo u Golincima u prostorijama škole akademiju sa gore navedenim programom. I poseti i materijalni uspeh su bili odlični. Ta priredba je imala propagandistički karakter te ima nade, da će u najkraćem vremenu biti osnovana Sok. četa u Golincima. 10. januara 1932. održana je akademija u Kućancima. Na programu je bilo: predavanje, 2 veče m. dece, jedna deklamacija, proste praške, vežbe s motkom i skupine članstva. Poset povoljan, materijalni uspeh dobar, moralni odličan. 17. januara 1932. održana je akademija u Laciću, a na programu je bio tamburaški zbor, predavanje, 2 veže m. dece i tri veže članstva. Akademija je u svakom pogledu vrlo dobro uspela.

SOKOLSKO DRUŠTVO PLETERNICA.

Društvo je održalo 13. januara o. g. akademiju. Načelnik je u pozdravnom govoru pozvao majke da

šalju svoju decu u sokolske redove. Prva tačka rasporeda bila je čestvena deklamacija sestre Nevenke Peleš »Pesma jedinstva« od Ilića. Iza toga redale su se vežbe ženske i muške dece. Kao daljnje tačke bio je nastup ženskog naraštaja sa lukovima te muškog naraštaja sa palicama. Izvedba vrlo dobra. Kod nastupa članova na ruciču vidljivo je došao do izražaja marljivi tehnički rad članova pod vodstvom svog agilnog načelnika. Kao novost u Pleternici bio je nastup članica u ritmičkom plesu »Turkinje« od Mudrike i članova u skupinskim vežbama Mudrike. Nastup članica bio je pozdravljen dugim odobravanjem općinstva. Kod članica se pokazala velika volja za ovu vrstu nastupa. Članovi su izveli skupinsku vežbu odlično. Živilska »Istarski mučenici« bila bi bolje uspela da se je mogla stvoriti pozadina, koja bi bolje odgovarala i rasveta. Akademiju je bila ogledala golemog rada i truda, što ga učaže načelnik za razvoj Sokolstva u Pleternici. Poset je bio vrlo dobar a bio je lep broj i stranih gostiju. Naročito su se domaći radovali braći iz Požege, koji su prisustvovali ovoj priredbi. Poset akademije se razvila animirana zabava s plesom.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO JABLJANAC.

Dne 22. nov. 1931. god. sazvana je konstituirajuća skupština za osnutak Sokolskog društva Jablanac (srez Senj). Po izboru odbora počelo se odmah radom i nakon tromesečnog rada društvo je priredilo prvu svoju sokolsku zabavu 7. februara 1932. sa sledećim programom:

Pozdrav staroste; proste vežbe članstva; proste vežbe ženskog podmladka; proste vežbe muškog podmladka; piramida; tombula; ples.

Program ceo bio je dobro izveden, zabava je bila vrlo dobro posećena i animirana. Moralni i materijalni uspeh velik.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO MANDALINA.

Sokolsko društvo Mandalina ponovno je započelo svojim radom 2. II. 1930. Bilo je obustavljeno najpre od austrijskih vlasti 1914., pa onda — posle gotovo 2 g. rada — opet za italijanske okupacije 1920. Što se je imovine teško da smognu novac i za članarinu, a kamo li da doprinose za nabavu najnužnijih potrepština. Društvo, iako je ovako siromašno i oskudno u svemu, ipak vrši svoje sokolske i nacionalne dužnosti zdušno i u redu, a članovi su kroz g. 1931. doprineli i velike žrtve, jer su nabavili 23 svečana sokol. odela, 13 vežbačkih muških i 8 ženskih, 11

muš. naraštaja i 30 dečijih. Uza sve napore, žrtve, rodoljubnu i sokolsku svest članova, društvo ni otkud pomoći, pače ne pruža mu se ni moralna, koja mu je u ovo doba nehnja, materializma i vrludanja toliko potrebita.

U g. 1931. društvo je brojilo 67 članova, 41 članicu, 11 muš., a 7 žen. naraštaja, 14 muš., a 16 žen. dece. Od ovoga je vežbalo 14 starije braće, 13 mlade, 8 članica, 11 muš. naraštaja i 30 dece. Sudjelovalo je i vežbalo velikim postotkom vežbača svih kategorija na sletu Sokolstva na Jadranu u Splitu 28., 29. juna i na okružnom župskom sletu u Kninu 13. avg. te na izletima i javnim vežbama u Zlarinu 21. juna, Šibeniku 26. jula i Zablaču 30. avg., kao što i na svečanosti polaganja temeljnog kamena Sokolskog doma u Šibeniku 6. sept. Svi vežbači i vežbice su svima spomenutim nastupima, dostojno su se iskazali i istakli, brojem, vežbanjem, redom i tačnošću, a br. Despot Niko p. Ive dobio je u Splitu i II. nagradnu diplomu.

Sve kategorije mandalinskog Sokola vežbale su kroz letnje doba na otvorenom, ali nezgodnom, kamenitom tlu, u drugo vreme pak u škol. dvoranama. Društvo se nije moglo, kad Soko nema svoje dvorane.

Kroz g. 1931. priredilo je društvo 1 akademiju, dve prestage, a održalo više predavanja i nagovora. Svi članovi i članice zaslужuju priznanje, a osobito oni, koji su nastojali da svaki uvek bude na svom mestu i da vrši svoju dužnost.

Svoju ovogodišnju glavnu skupštinu društvo je održalo 10. januara. Skupštini je prisustvovalo 13 članica i 53 člana. Kao odaslanik br. župe bio je tajnik iste br. Torre.

Skupština je otvorio društveni starešina br. Vlahović prigodnim govorom, a govorio je i odaslanik župe br. Torre. Oba govoru lepo su delovala na prisutne i ostavila jak utisak. Br. starešina setio se umrlih članova: Batistić Ivke, Periša Kate, Arasa Blaža, Alić Milenka i Sokolića Mišure Stanka.

Rečavajući propisani dnevni red, prikazali su svoja pomno sastavljena i tačna izvešća braća: tajnik, blagajnik, prosvetar, načelnik i predsednik nadzornog odbora.

Kod raspravljanja čuli su se jadičevi radi nevoljnih prilika društva, koje nema dvorane, sprava, vežbališta, pokućstva, a od nikud nikakve pomoći, pa su tražili, da društvo moli prijedlog za sprave, pozornicu, sudevovanje u prednjačkom tečaju i sletu u Pragu.

Kod biranja uprave vladala je jednodušnost, pa je bila predložena jedna lista uprave, koja je jednoglasno birana kako sledi: starešina Vlahović P. Ante, zamenik starešine Vukšić Luko, tajnik Periša J. Vice, prosvetar Brana Marija, načelnik Aras Marko pk. Andrije, zam. načel. Despot Marko pk. Mate, načelnica Vukšić Milica, zamenica načel. Boče Janja; odbornici Ivančić Matko (statističar), Belamarčić Joso (blagajnik), Belamarčić Ante pk.

Jakova, Jurković Ante pk. Luke, Miša Šime pk. Ive.

Za delegata na skupštinu župe bi ran je br. Jurković slavomir.

Pošte izbora star. br. Vlahović zahvalio se svima na poverenju i obećao u ime svoje i uprave i kroz g. 1932. uložiti sve sile, da društvo u svakom smjeru delovanja i dostojno se istakne u telesnom i duševnom ugoju među bratskim društvinama župe.

Župa Varaždin

KOMEMORACIJA ZA BRATOM DROM. SCHEINEROM U IVANCU.

Dana 12 februara o. g. priredilo je naše društvo u društvenim prostorijama komemoraciju za pokojnim braćom drom. Scheinerom.

U vrlo lepot predavanju prikazao je prosvetar društva, br. Josip Jambrek, rad i zasluge pokojnog vode Sokolstva.

Komemoraciju prisustvovalo je veliki broj članstva te mnogo gradana.

SOKOLSKA ČETA U LJUBEŠĆICI.

17. februara proslavila je naša četa u prisustvu izaslanstva bratskog Sokolskog društva iz Varaždinskih Toplica i bratske Sokolske čete iz Sibovca svečano otvorenje sokolske čitanice.

Gosti, kao i članovi naše čete, predviđeni glazbom, krenuli su pred zgradu čitanice, gde je podstarešina, br. Vid Ivanušec, u lepotu govoru izneo značenje čitanice za selo i na rod. Gostima kao i ostalim prisutnjima pokazana je nato sama čitanica, a zatim se je u povorci krenulo do zgrade, gde se je održavala svečanost. Ovdje je prisutne pozdravio starešina, br. Stjepan Šoštarić, a zatim su pod ravnateljem brata Slivara Zdravka izvedena tri vrlo uspela prikazivanja. Nakon toga razvila se zabava, te je i tijeme ova naša lepa svečanost završena.

Traži se prednjak

vrerna sila sa župskim ispitom, koji bi bio potreban potpisanim društvu za jedan ili dva meseca. Ponude se zahtevom plate dostaviti odmah.

Sokolsko društvo Komiža.

Službe išče

5 pisarniških, ozir. trgov. nameštenih in slug;
1 trgov pomočnik, špecerist;
1 absolvent trgov. šole;
5 instrukturjev za srednješolce;
1 trgov. pomočnik mešane stroke.

Vsi Sokoli. Ponudbe na upravo Sok. Glasnika.

Prodam

dobro ohranjem pisalni stroj „A. E. G.“.
Naslov pove uprava Sok. Glasnika.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ◆ ЗАГРЕБ

Краљице Марије 6

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

Бројавни наслов: „Трикотажа“ Загреб • Телефон интерурбен 26-77

Изrađujem sve vrste sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Савеза Сокола краљевине Југославије. Слике у оригиналним bojama protisnich odela nalaze se u knjizi „Organizacija Савеза СКЈ“, — Захтавајте цениke i проспекte. —

Цениke vrlo ujereni, a za točnu i solidnu izrazbu jamčim.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa